

Riksförbundet för barn, unga
och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning, FUB

REMISSVAR
2020-06-17

Handläggare: Julia Henriksson

Socialdepartementet
S2020/05401/SF
S2020/05402/SF

Tillfälliga bestämmelser om viss smittbärrpenning och förebyggande tillfällig föräldrapenning för ett barn som varit allvarligt sjukt

Riksförbundet FUB är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning ska kunna leva ett gott liv. Vi är cirka 26 500 medlemmar i lokalföreningar runt om i landet. Personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga är medlemmar i FUB liksom många andra som delar vår grundsyn.

Förslagen om viss smittbärrpenning är inte tillräckliga för att skydda personer med flerfunktionsnedsättning

Riksförbundet FUB välkomnar förslaget om viss smittbärrpenning med anledning av covid-19. Tyvärr är förslaget långt ifrån tillräckligt för att skydda personer som tillhör riskgrupperna. Många av våra medlemmar, i synnerhet gruppen med flerfunktionsnedsättning, är särskilt utsatta.

Med flerfunktionsnedsättning menas barn och vuxna med omfattande intellektuell funktionsnedsättning och rörelsenedsättning (ofta rullstolsburen). Dessutom tillkommer stora kommunikationssvårigheter (saknar tal), syn- och/eller hörselnedsättning samt medicinska sjukdomar som nedsatt lungfunktion, epilepsi, nutritionssvårigheter mm. Personer med flerfunktionsnedsättningar är så beroende av andra människor, anhöriga och personliga assistenter, att de bara kan skyddas från smitta genom omgivningens aktiva val att inte vara nära personen om man själv riskerar att vara smittbärare.

Personer med flerfunktionsnedsättning är helt beroende av andra personer och lever nära inpå och tillsammans med sina anhöriga. Detta gäller samtliga anhöriga inom hushållsgemenskapen, oavsett om de arbetar som personliga assistenter eller inte. Närheten till och stödet för en person med flerfunktionsnedsättning upphör inte för att en anhörig inte är personlig assistent. FUB ställer sig också frågande till hur smitta ska kunna undvikas inom hushållet, om delar av familjen förvärvsarbetar utanför hemmet. Det är svårt att föreställa sig en familj som utövar full social distansering gentemot varandra.

Anhöriga till barn med flerfunktionsnedsättning måste omfattas

FUB är starkt kritiskt till att socialdepartementet i förslagets konsekvensanalys inte ser någon direkt inverkan på barn. Utsattheten hos personer med flerfunktionsnedsättning kan inte nog betonas. Många med flerfunktionsnedsättning har redan svårigheter med nedsatt lungfunktion och andning. Detta gäller både barn och vuxna. Reglerna om viss smittbärrpenning måste omfatta anhöriga till barn med flerfunktionsnedsättning. Socialstyrens lista över riskgrupper är inte begränsad till vuxna personer. Även barn med flerfunktionsnedsättning riskerar att bli allvarligt sjuka om de smittas med covid-19. FUB motsätter sig att barn med funktionsnedsättning osynliggörs i regeringens arbete med att minska konsekvenser av pandemin. Barnets bästa ignoreras helt i förslaget, vilket riskerar att få långtgående konsekvenser för barn med flerfunktionsnedsättningar.

Ersättningen måste gälla retroaktivt

Enligt lagförslaget ska rätten till förebyggande sjukpenning upphöra när risken för samhällspridning nedgått till nivå 3 (måttlig risk). Folkhälsomyndighetens nuvarande bedömning, nivå 5 (mycket hög risk), gäller sedan den 10 mars. I drygt tre månaders tid har allmänheten uppmanats att minska spridning och att skydda personer i riskgrupper. Den 16 april gav riksdagen i uppdrag till regeringen att ta fram en modell för ersättning. Socialdepartementet föreslår att reglerna om förebyggande sjukpenning ska träda i kraft 1 juli 2020. Denna omfattande fördröjning medför stor oro och ekonomisk utsatthet för personer i riskgrupper och deras anhöriga. Personer i riskgrupper och deras anhöriga har sedan länge tvingats avstå förvärvsarbete och det är nödvändigt att de ges adekvat ersättning från socialförsäkringssystemet.

Tillfälliga bestämmelser om förebyggande tillfällig föräldrapenning för ett barn som har varit allvarligt sjukt

Om förslagen om viss smittbärrpenning (ovan) inte omfattar barn anser Riksförbundet FUB att bestämmelserna om förebyggande tillfällig föräldrapenning även ska omfatta föräldrar till barn med flerfunktionsnedsättning (barn med flerfunktionsnedsättning har samma risk för allvarligt insjuknande i covid-19 som vuxna med flerfunktionsnedsättning). Formuleringarna på sidan 7 i PM:et om vilka föräldrar som ska omfattas av rätten till tillfällig föräldrapenning, föreslås få följande lydelse: Det finns därför anledning att särskilt beakta även gruppen föräldrar som varaktigt bor tillsammans med barn vilka nyligen haft eller genomgått behandling för en allvarlig sjukdom **eller har flerfunktionsnedsättning**.

Mot den bakgrunden finns behov av att tillfälligt utvidga rätten till tillfällig föräldrapenning så att föräldrar ges utökade möjligheter att få ersättning för att skydda vissa barn som nyligen haft eller behandlats för allvarlig sjukdom **eller har flerfunktionsnedsättning** och av läkare bedöms behöva skyddas från sjukdomen covid-19.

För Riksförbundet FUB

.....

Harald Strand
Förbundsordförande

Riksförbundet för barn, unga och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning, FUB